

Produktivitet i den offentlige sektor

Torsdag d. 18. januar 2018

Cheføkonom i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Erik Bjørsted

Breaking: Produktiviteten i den offentlige sektor skal op

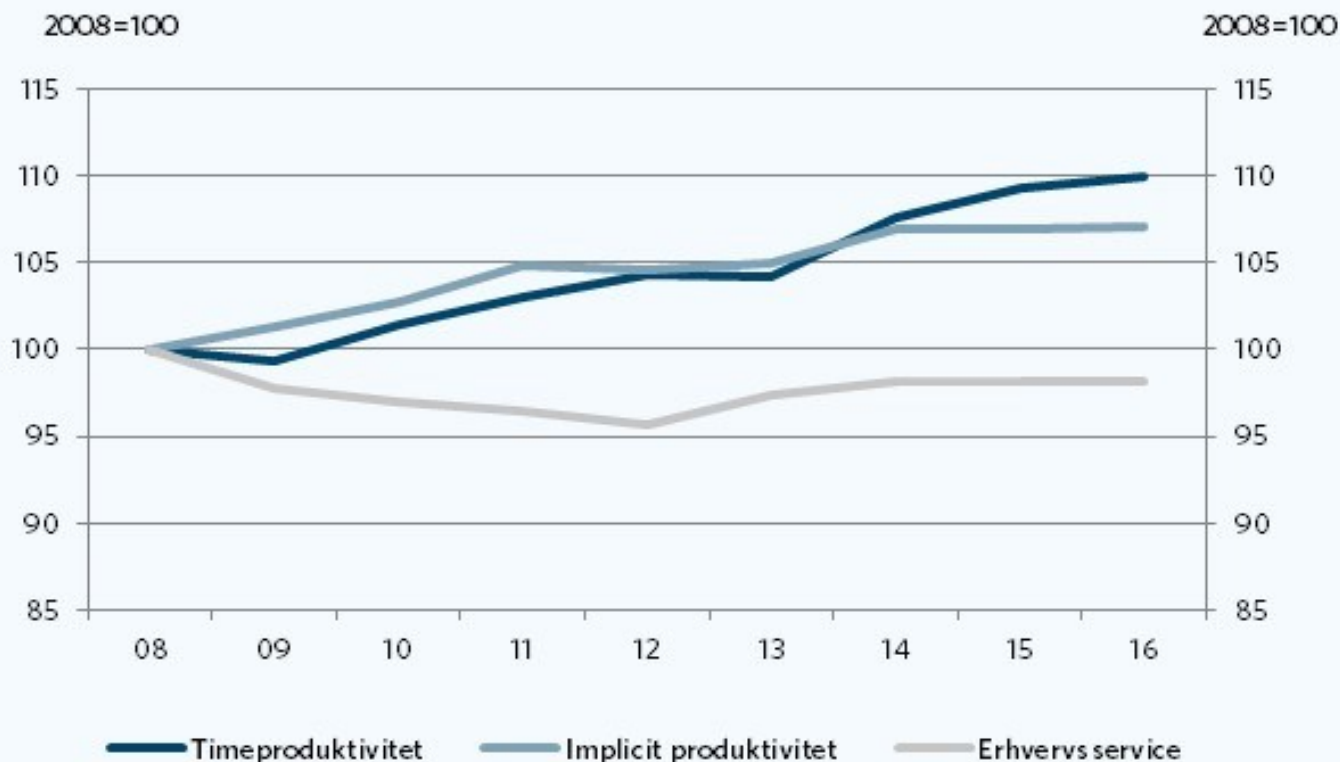

30 år med de samme de samme ord:

- Decentralisering af ansvar og kompetence
- Markedsstyring, friere forbrugsvalg
- Bedre betjening og regelforenkling
- Leder- og personale udvikling
- Øget anvendelse af ny teknologi

Alle snakker om produktiviteten i den offentlige sektor, men vi ved reelt ikke så meget om den

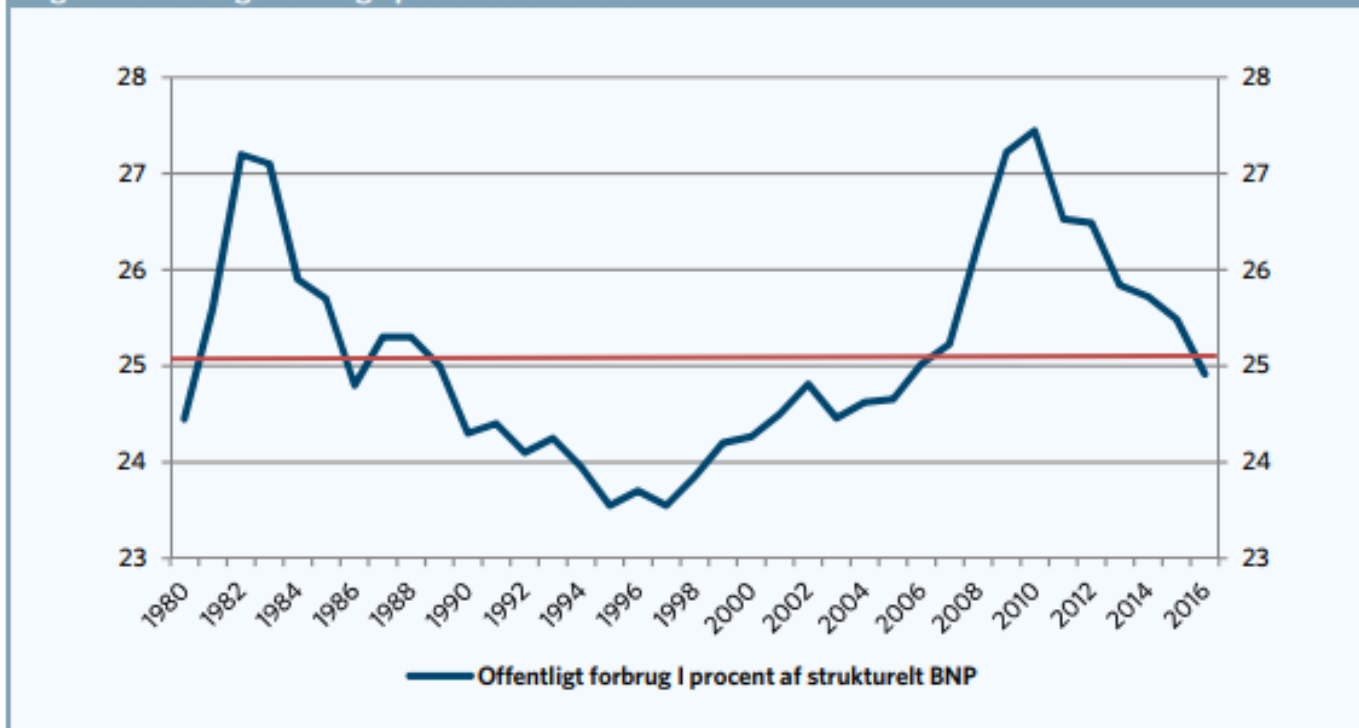
Produktivitet i den offentlige sektor er vanskelig at opgøre. Ny opgørelse af produktionen i den offentlige sektor på baggrund af output metode fra DST gør det muligt på **nogle** områder, men MEGET stor usikkerhed

Lidt om det offentlige forbrug, som andel af BNP

Offentligt forbrug falder som andel af økonomien

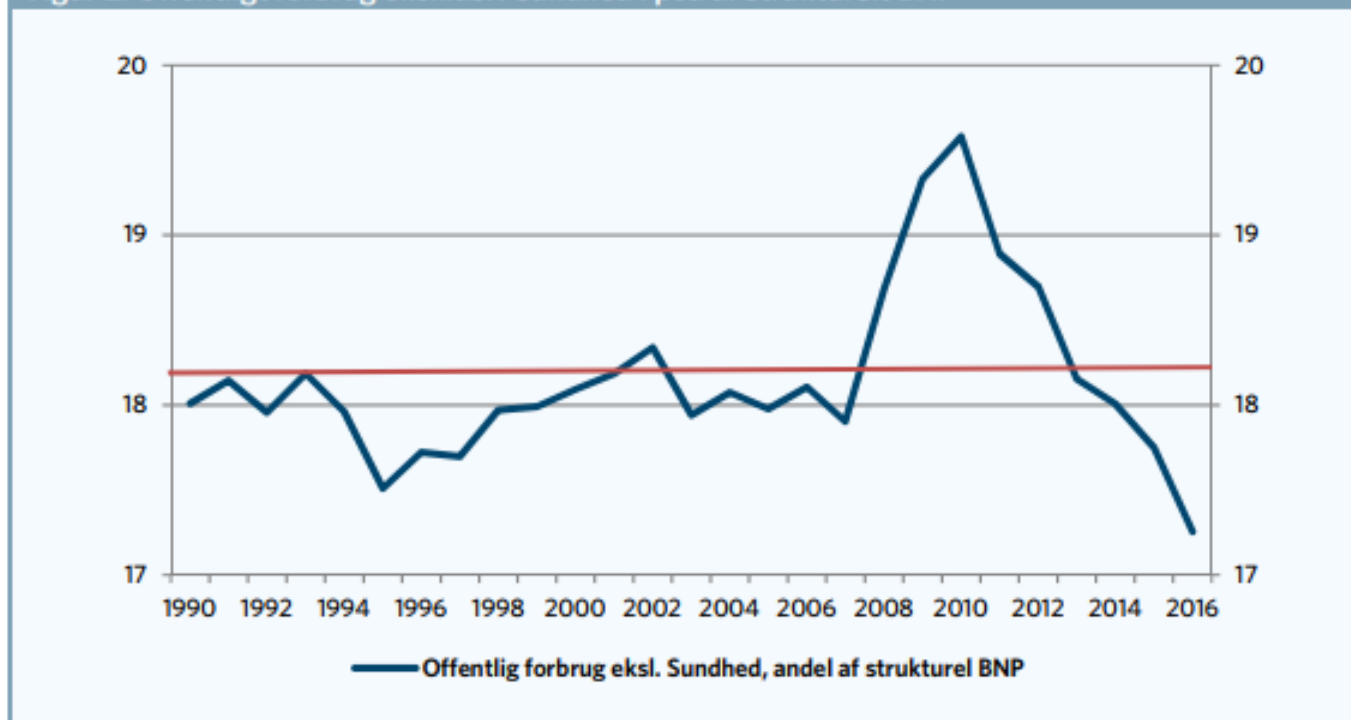
Figur 1. Offentligt forbrug i pct. af strukturelt BNP

Anm: 2000-2016 pba. Finansministeriets seneste mellemfristede fremskrivning. 1980-1999 pba. Svar til Finansudvaget alm.del spørgsmål 421, 2016. Den røde linje udgør gennemsnittet fra 1990 til og med 2015
 Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet

Ser man bort fra sundhed er den offentlige forbrugsandel historisk lav

Figur 2. Offentligt forbrug eksklusiv sundhed i pct. af strukturelt BNP

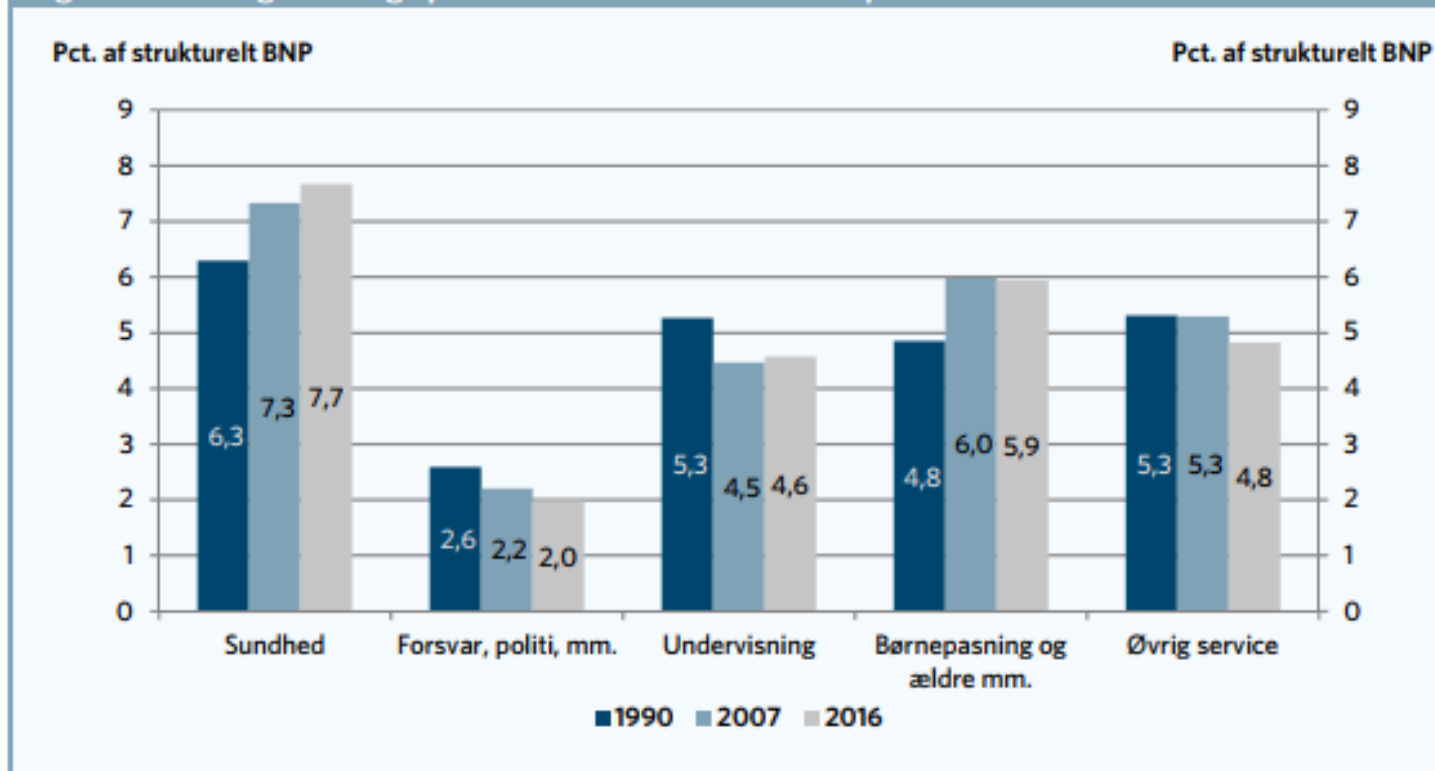

Anm: Beregningerne er foretaget pba. Finansministeriets seneste mellemfristede fremskrivning og FIU alm.del spørgsmål 421, samt fra Danmarks Statistik (OFF24). Den røde linie udgør gennemsnittet fra 1990 til og med 2015.

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet og Danmarks Statistik

På nær sundhed er udgifterne til de øvrige serviceområder uændrede eller faldende siden 2007

Figur 3. Offentligt forbrug i pct. af strukturelt BNP fordelt på serviceområder

Anm: Beregningerne er foretaget pba. Finansministeriets seneste mellemfristede fremskrivning og FIU alm.del spørgsmål 421, samt Danmarks Statistik (OFF26). Danmarks statistiks dataserie går ikke længere tilbage end 1990.

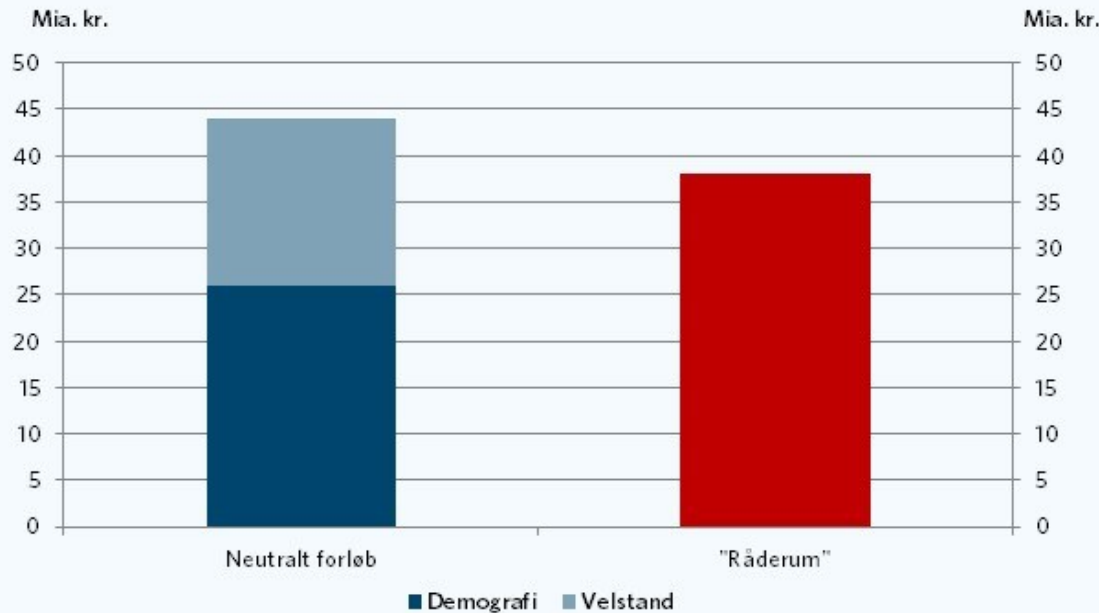
Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet og Danmarks Statistik

Effektivisering af den offentlige sektor skal tilstræbes og er nødvendig

”Råderummet” rækker ikke til at dække både demografien og velstandsfremgangen i samfundet

Det FM kalder et **neutralt** forløb, hvor den offentlige service kan følge med det demografiske pres, og hvor velstandsfremgangen i økonomien også smitter af på den offentlige service, kræver en vækst i det offentlige forbrug på 1,1-1,2 pct. om året. Det svarer til at det offentlige forbrug skal løftes med 44 mia. kr. frem mod 2025.

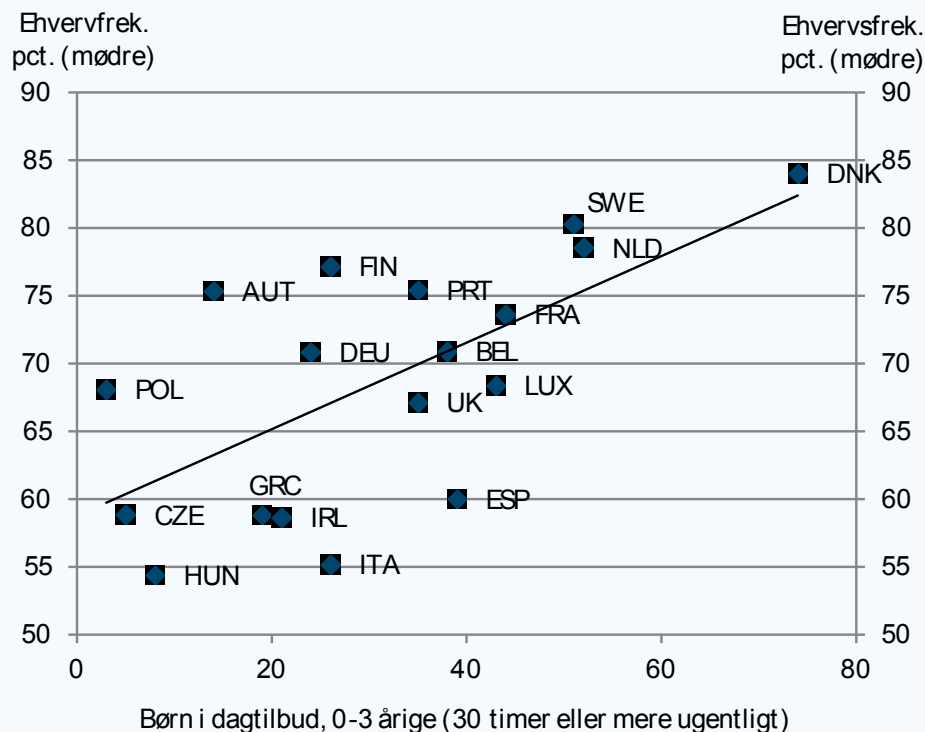
Råderummet er kun 38 mia. kr. -> Der er brug for effektiviseringer

Jagten på effektiviseringer må dog ikke gå udover kvaliteten- God offentlig service er vigtig

Gode daginstitutioner har positive effekter på arbejdsudbuddet og på, hvordan børnene senere hen klarer sig i livet – det kan slå negativt tilbage, hvis kvaliteten falder.

Figur 1. Andel af 0-3-årige i dagtilbud og mødres erhvervsfrekvens (25-49 årige)

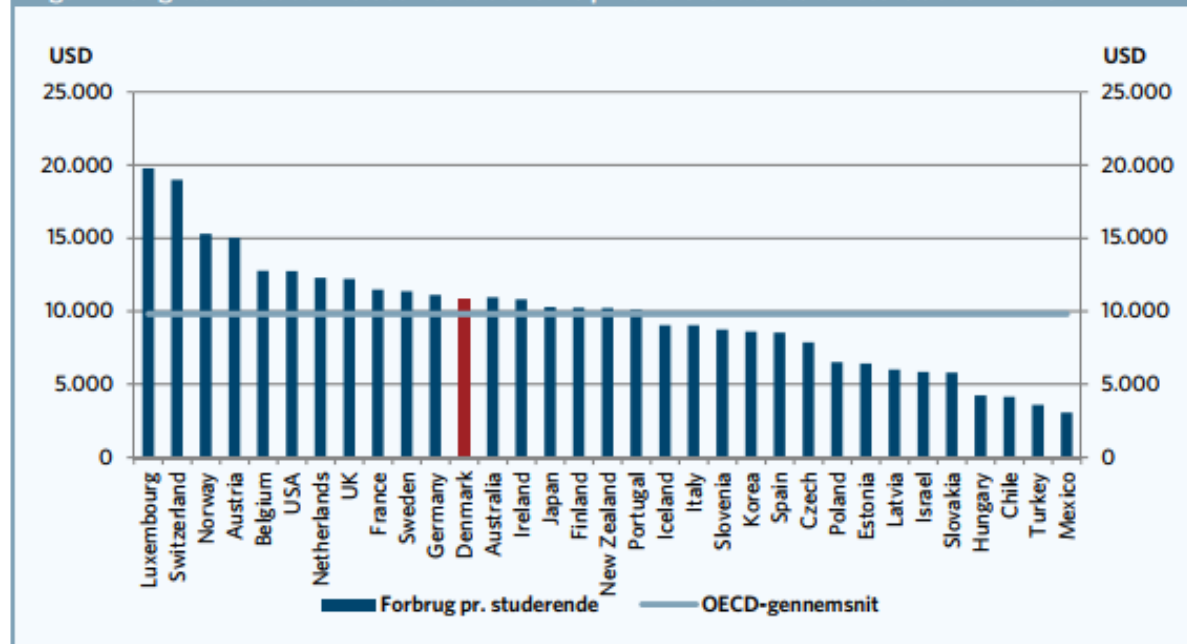

DØR, IMF, OECD finder positive effekter på arbejdsudbuddet af daginstitutioner

Uddannelse øger tilknytningen til arbejdsmarkedet og øger produktiviteten i økonomien

Vi afsætter færre penge pr. studerende i dag end i 2008 – er det bedre uddannelser? Hvis kvaliteten af vores uddannelser bliver dårligere har det konsekvenser for arbejdsudbud og produktivitet

Figur 4. Udgifter til uddannelsesinstitutionerne pr. studerende i sekundære uddannelser

Anm.: Se figur 2.
Kilde: AE pba. OECD, Education at a Glance 2016, B1.3

A og B-hold

En udhuling af den offentlige service vil også have fordelingsmæssige konsekvenser.

Det er de dårligst stillede, som er mest afhængig af en god offentlige service, og hvis man ikke prioriterer de offentlige tilbud nok, så vælger dem der har råd de private tilbud.

Det skaber et A-hold og et B-hold og det vil gå ud over vores sammenhængskraft.

”Der ligger ikke noget guld på gaden”

Det er ikke nok bare at finde nogle besparelser på de offentlige udgifter – kvaliteten af den offentlige service må ikke blive forringet.

Hvad er redskabet? Helt fint at udlicitere, men erfaringerne med udlicitering er meget blandede.

Budgetloven kan være en hindring for en effektiv udnyttelse af ressourcerne.

Mere fleksibel adgang til brug af opsparede midler kan forbedre planlægningen i den offentlige sektor og øge effektiviteten.